

Handläggare
Maria Jaber
Telefon: 08-50806783508 06
169**Till**
Bromma stadsdelsnämnd

Remiss rörande handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030, KS 2025/1335

Svar på remiss från Kommunstyrelsen Dnr KS 2025/1335.

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att besvara remissen avseende handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.

Förvaltningen ställer sig överlag positivt till handlingsplanen då den skapar en riktning i barnrättsarbetet och nämner viktiga verksamheter och exempel i hur verksamheter kan utveckla barnrättsarbetet. Samtidigt ser förvaltningen ett behov av ett övergripande stöd i barnrättsarbetet och implementeringen av handlingsplanen för att säkerställa att barns rättigheter tillgodoses på samma sätt.

Bakgrund

Handlingsplan för barnets rättigheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. Handlingsplanen konkretiserar stadens arbete med barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Barnkonventionen kan ses som en utgångspunkt till handlingsplanens mål, och målen i sin tur som en konkretisering av vad barnkonventionen kan innebära för arbetet i Stockholms stad.

Barnkonventionen antogs i Sverige 1990 och blev svensk lag 2020. Barnkonventionen ligger som grund för barnrättsarbetet i staden och utgångspunkt för denna handlingsplan. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet, och fyra

av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas i frågor som rör barn:

- *Artikel 2. Inget barn får diskrimeras på grund av härkomst, kön, religion, funktionsnedsättning eller andra liknande skäl.*
- *Artikel 3. Barnets bästa ska vara vägledande vid allt beslutsfattande och vid alla åtgärder som rör barn och unga.*
- *Artikel 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Barn ska tillåtas att utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar.*
- *Artikel 12. Barn och unga har rätt att framföra sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem.*

Ärendet

Handlingsplanens övergripande mål är att staden säkerställer alla barns rättigheter och inflytande genom att motverka diskriminering och främja jämlika levnadsvillkor. Den riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser och sträcker sig till år 2030.

Handlingsplanen har tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande.

Under kunskap och information framkommer bland annat att alla verksamheter måste ha grundläggande kunskap om barns rättigheter enligt barnkonventionen. Därtill att vissa verksamheter behöver ha fördjupad kunskap beroende på uppdrag och målgrupp. Barn ska få information som är anpassad efter ålder, mognad och förmåga. Här ingår exempelvis kunskap om bemötande av barn, särskilt barn i utsatta situationer eller med särskilda behov samt kunskapen om att genomföra barnkonsekvensanalyser som stöd för att pröva barnets bästa.

Kopplat till välfärd och service framkommer exempelvis ett behov av ett normkritiskt arbetssätt för att motverka diskriminering och säkerställa att alla barn – oavsett bakgrund, funktionsnedsättning, könsidentitet eller livssituation – får likvärdiga villkor. Bland annat lyfts det att skola och förskola ska vara trygga och inkluderande miljöer där personal aktivt motverkar diskriminering, kränkningar och nätmobbning. Språkutveckling, särskilt för barn med svenska som andraspråk, är ett prioriterat område. Förskolor nämns som en viktig del i att erbjuda alla barn en stimulerande språklig miljö, stor vikt ska läggas vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska. Ett annat exempel som nämns är att barn och unga ska ges inflytande i stadsutveckling och i utformningen av platser där de vistas. Målen under detta fokusområde benämns även vara relevanta i upphandling och utförande av externa leverantörer.

I det tredje fokusområdet, delaktighet och inflytande, framkommer bland annat vikten av att stärka barns rättigheter enligt barnkonventionen och att använda deras erfarenheter för att utveckla stadens verksamheter. Här ges exempel så som förskola, skola socialtjänst. Staden bör informera om möjligheterna till inflytande och skapa strukturer som gör det enkelt att delta, så som dialoger, enkäter, fokusgrupper och ungdomsråd.

Till varje fokusområde kopplas flera mål, indelade i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver den övergripande, långsiktiga förändring som ska uppnås, medan resultatmålen handlar om den konkreta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter. Målen avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positivt till handlingsplan för barnets rättigheter. Den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka barnrättsarbetet i staden. Förvaltningen välkomnar särskilt att handlingsplanen utgår från barnkonventionens grundläggande artiklar och betonar barnets bästa, icke-diskriminering, barns rätt till utveckling samt barns rätt att komma till tals.

I handlingsplanen framkommer behovet av att öka kunskap och information om barnrätten vilket bedöms vara av vikt. Det nämns att verksamheter behöver ha fördjupad kunskap beroende på uppdrag och målgrupp. Det kan dock finnas ett behov av ett övergripande stöd i barnrättsarbetet för att säkerställa en likvärdig tillämpning av handlingsplanen.

Förvaltningen ser positivt på att handlingsplanen benämner olika verksamheter där det finns stora möjligheter att arbeta för att främja barns rättigheter och jämlika levnadsvillkor, så som skola, förskola, socialtjänst, öppna verksamheter m.m. Det är även av stor betydelse att upphandling nämns som en viktig del där barns rättigheter och levnadsvillkor bör beaktas, exempelvis att det i praktiken kan handla om att ställa krav på leverantörers kompetens avseende barns rättigheter. Detta kan kopplas till barnkonventionen artikel 3, barnets bästa ska vara vägledande vid allt beslutsfattande och vid alla åtgärder som rör barn och unga.

Vidare benämns skolans och förskolans förebyggande roll i barnrättsarbetet i förhållande till bland annat verksamheternas kompensatoriska uppdrag, barns frånvaro, arbetet med språkutveckling och att motverka att barn och unga far illa. Dessa verksamheter utgör ofta barnets mest kontinuerliga kontakt med samhället och de har därför möjlighet att tidigt upptäcka behov och stärka barns rättigheter. Detta välkomnas av förvaltningen då skolan och förskolan är centrala arenor för att omsätta barnkonventionens principer i konkret handling.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att handlingsplanen har goda förutsättningar att skapa en riktning och ökad likvärdighet i barnrättsarbetet. Samtidigt som det kan behövas ett centralt stöd i arbetet med handlingsplanen för att den ska få ett fullt genomslag.

Barnkonsekvensanalys

Enligt barnkonventionen ska alla åtgärder som rör barn, i första hand beaktas utifrån vad som bedöms vara barnets bästa.

Handlingsplanen bedöms ha övervägande positiva konsekvenser för barns rättigheter. Den stärker kunskap och arbetssätt som är nödvändiga för att barnkonventionen ska få genomslag i praktiken.

Handlingsplanen ger konkreta exempel på när barn bör delaktiggöras samt hur, så som exempelvis vid stadsplanering eller att medarbetare bör ha kunskap om att genomföra barnkonsekvensanalyser. Särskilt nämns utsatta barn vilket är viktigt för att synliggöra var barn riskerar att hamna mellan stolarna och att deras perspektiv inte beaktas. Vad barnets bästa är i vissa situationer är också individuellt beroende på faktorer så som hemförhållanden, sammanhang där barnet befinner sig, ålder osv. Handlingsplanen kan ge stöd och vägledning till verksamheter att beakta barnets bästa i fler kontexter.

Det är dock viktigt att verksamheter ges tillräckliga resurser och stöd i barnrättsarbetet och implementeringen av handlingsplanen. Det finns annars en risk att barns rättigheter tillgodoses olika beroende på verksamhet.

Sammanfattningsvis är det positivt att handlingsplanen grundar sig i barnkonventionen och att det nämns vilka artiklar som bedöms vara av relevans. Handlingsplanen blir ett viktigt styrdokument som ger riktning till verksamheter i arbetet med barnrätten.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Susanne Karlsdotter Olsson
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Text